

**СИЛАБУС**  
**навчальної дисципліни**  
**«Українська мова**  
**(за професійним спрямуванням)»**

<b>Рівень вищої освіти</b>	перший (бакалаврський) рівень
<b>Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми</b>	спеціальність 181 Харчові технології ОПП Харчові технології
<b>Статус навчальної дисципліни</b>	<b>обов'язкова</b>
<b>Курс, семестр</b>	1 курс, 1 семестр
<b>Трудомісткість</b>	загальна кількість годин – 90 год.; кількість кредитів – 3
<b>Мова(и) викладання</b>	державна
<b>ННІ / факультет, кафедра</b>	факультет обліку та фінансів, кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
<b>Контактні дані розробника(ів)</b>	<i>викладач:</i> Сизоненко Наталія, к. філол. н., доцент <i>контакти:</i> ауд. 456 (навчальний корпус № 4) <i>e-mail:</i> <a href="mailto:nataliia.syzonenko@pdau.edu.ua">nataliia.syzonenko@pdau.edu.ua</a> <i>сторінка викладача:</i> <a href="https://www.pdaa.edu.ua/people/syzonenko-nataliya-mykolayivna">https://www.pdaa.edu.ua/people/syzonenko-nataliya-mykolayivna</a>
<b>Мета вивчення навчальної дисципліни</b>	виробити навички мовної поведінки у професійній сфері: вплив на співрозмовника за допомогою вмілого використання різноманітних мовних засобів, оволодіння культурою монологу, діалогу та полілогу; сприйняття й відтворення фахових текстів, засвоєння лексики та термінології свого фаху, вибір комунікативно виправданих мовних засобів, послуговування різними типами словників.
<b>Компетентності</b>	ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 11. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
<b>Результати навчання</b>	ПРН 20. Вміти укладати ділову документацію державною мовою. ПРН 22. Здійснювати ділові комунікації у професійній сфері українською та іноземною мовами.
<b>Методи навчання</b>	словесні методи (лекція, пояснення), наочні методи (ілюстрування, демонстрування), практичні методи (вправи), методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу, метод використання життєвого досвіду), методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни, висування вимог до вивчення дисципліни, заохочення і покарання, оперативний контроль, вказування на недоліки, зауваження), інтерактивні методи (дискусії, проектування професійних ситуацій, метод мозкового штурму, кейс-метод, рольові ігри, командні ігри), мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій), методи письмового контролю (тести, навчальні завдання), методи самоконтролю (самоаналіз, самооцінювання).
<b>Програма навчальної дисципліни</b>	Тема 1. Державна мова – мова професійного спілкування. Основи культури української мови Тема 2. Стили сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні Тема 3. Спілкування як інструмент професійної діяльності Тема 4. Риторика і мистецтво презентації

	<p>Тема 5. Культура усного фахового спілкування. Форми колективного обговорення професійних проблем</p> <p>Тема 6. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Документація з кадрово-контрактних питань. Довідково-інформаційні документи Етикет службового листування</p> <p>Тема 7. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні. Українська термінологія</p>
<p><b>Стратегія оцінювання результатів навчання</b></p>	<p><i>форми поточного контролю:</i> навчальні завдання – 0–5 балів×7 завдань= 0–35 балів, тест (за опрацьованими теоретичними питаннями самостійної роботи) – 0–20 балів, командна гра (за результатами виконання завдань самостійної роботи) – 0–25 балів; <i>форма семестрового контролю:</i> екзамен – 0–20 балів.</p>
<p><b>Політика навчальної дисципліни</b></p>	<p>Відвідування лекційних і практичних занять є обов'язковим, запізнення – лише з поважних причин. У разі відсутності здобувача вищої освіти на практичних заняттях з поважної причини (документальне підтвердження) надається право відпрацювати пропущене заняття на наступному практичному занятті у спосіб, визначений викладачем. У разі відсутності без поважних причин – здобувач вищої освіти не одержує бали за практичне заняття і позбавлений права на їхнє відпрацювання.</p> <p>Усі завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів. Списування під час виконання тестових завдань, практичних завдань та завдань екзаменаційної роботи заборонені. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <a href="https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist">https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist</a></p> <p>На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті. Зокрема визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті на різноманітних навчальних платформах (Prometheus, Coursera тощо) за частиною освітнього компонента може здійснюватися до початку або впродовж семестру, в якому опановується освітній компонент, проте не пізніше, ніж за місяць до встановленої дати семестрового контролю. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету <a href="https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproporya_dok22.pdf">https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproporya_dok22.pdf</a>.</p> <p>Після завершення вивчення навчальної дисципліни кожен здобувач вищої освіти має пройти опитування в особистому кабінеті АСУ ПДАУ.</p>
<p><b>Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)</b></p>	<p>відсутні</p>
<p><b>Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни (за потреби)</b></p>	<p>презентації, відеоролики</p>
<p><b>Рекомендовані джерела інформації</b></p>	<p style="text-align: center;"><b>Основні</b></p> <p>1. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням. Київ : Центр навчальної літератури. 2019. 624 с.</p>

2. Дедухо А. В., Сизоненко Н. М. Практикум з дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» для здобувач вищої освіти аграрних закладів вищої освіти. 2-ге вид., доп. і переробл. Київ : Видавництво Ліра-К, 2019. 242 с.
3. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням : підруч. 5-ге вид., випр. і допов. Київ : Алерта, 2019. 640 с.

#### Допоміжні

1. Мацюк З. О., Станкевич Н. І. Українська мова професійного спрямування : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів. 2-е вид. Київ : Каравела, 2008. 352 с.
2. Наталія Сизоненко, Яніна Тагільцева. Найуживаніші лексеми на позначення особистих якостей фахівця з перекладу в тексті резюме. *Документно-інформаційні комунікації в умовах глобалізації: стан, проблеми та перспективи: матеріали IV Всеукраїнської наук.-практ. конф., м. Полтава, 21 листопада 2019 р.* / редкол. І. Г. Передерій, О. Є. Гомотюк та ін. Полтава, 2019. С. 50–52.
3. Сизоненко Н. М. Прагматичні особливості заголовків наукових статей (на матеріалі фахового видання «Ефективна економіка»). *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка (філологічні науки)*. 2022. № 2(350). С. 25–32.
4. Сизоненко Наталія, Антонюк Марина. Лінгвальна репрезентація лексико-семантичних груп *КРАЇНА-ВОРОГ, ВОРОЖІ ВІЙСЬКА, ОЧІЛЬНИК КРАЇНИ-ВОРОГА* в публіцистично-політичному дискурсі. *Вісник науки та освіти*. 2023. № 4 (10). С. 169–180.
5. Сизоненко Н. М. Сократівський діалог у повісті Василя Шевчука «Навчитель істини»: комунікативно-прагматична організація мовленнєвого жанру. *Філологічні студії : Науковий вісник Криворізького державного педагогічного університету : зб. наук. праць*. Вип. 16. Кривий Ріг : ФОП Маринченко С. В., 2017. С. 431–443.
6. Шаравара Т. Коцур А., Сизоненко Н., Тагільцева Я. Психолінгвістичний аналіз структури асоціативного поля стимулу компетентність. *Psycholinguistics. Психолінгвістика. Психолінгвістика: зб. наук. праць. Серія: Філологія*. Переяслав-Хмельницький: ФОП Домбровська Я.М. 2018. Вип. 24 (2). С. 340-358.
7. Nataliia Syzonenko & Yanina Tahiltseva. Psycholinguistic Analysis of the Structure of the Stimulus 'Competitiveness'. *London journal of research in humanities and social sciences*. 2022. Volume 22. Issue 7. P. 13–28.

#### Інформаційні ресурси

1. Академічний російсько-український словник за ред. А. Кримського. URL : <http://krym.linux.org.ua> (дата звернення 01.09.2023)
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови. URL : <http://www.slovnyk.net> (дата звернення 01.09.2023)
3. Лінгвістичний портал з української мови. URL: [www.mova.info](http://www.mova.info) (дата звернення 01.09.2023)
4. Російсько-український словник сталих виразів. URL : <http://www.rosukrdic.iatp.org.ua> (дата звернення 01.09.2023)
5. Російсько-українські словники. URL: [www.r2u.org.ua](http://www.r2u.org.ua) (дата звернення 01.09.2023)
6. Типова інструкція з документування управлінської інформації в електронній формі та організації роботи з електронними документами в діловодстві, електронного міжвідомчого обміну. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-2018-%D0%BF#Text> (дата звернення 01.09.2023)

	<p>7. Сизоненко Н. М. Етапи формування риторичної компетентності фахівця на практичних заняттях з української мови (за професійним спрямуванням). <i>Матеріали 48-ї науково-методичній конференції викладачів і аспірантів «Науково-методичні основи компетентнісного підходу до підготовки здобувачів вищої освіти»</i>. Полтава : РВВ ПДАА, 2017. С. 93–95. URL: <a href="http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/4196/1/materialy_zbirnyk_compressed.pdf">http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/4196/1/materialy_zbirnyk_compressed.pdf</a> (дата звернення 01.09.2023)</p> <p>8. Сизоненко Н. М. Комунікативні завдання на формування мовленнєвої компетенції з дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)». <i>Матеріали 50-ї науково-методичній конференції викладачів і аспірантів «Сучасний підхід до викладання навчальних дисциплін в контексті підвищення якості вищої освіти»</i>. Полтава : РВВ ПДАА, 2019. С. 151– 153. URL: <a href="http://surl.li/lotwf">http://surl.li/lotwf</a> (дата звернення 01.09.2023)</p> <p>9. Український правопис. URL: <a href="https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf">https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf</a> (дата звернення 01.09.2023)</p>
Рік введення	2023